

Natura 2000 gebied 149 - Meinweg

(Zie leeswijzer)

Kenschets

Natura 2000 Landschap:	Hogere zandgronden
Status:	Habitatrichtlijn + Vogelrichtlijn
Site code:	NL2000008 + NL2000008
Beschermd natuurmonument:	-
Beheerder:	Staatsbosbeheer, Limburgs Landschap, Waterleidingbedrijf
Provincie:	Limburg
Gemeente:	Roerdalen, Roermond
Oppervlakte:	1.809 ha

Gebiedsbeschrijving

De Meinweg is een grensoverschrijdend, afwisselend gebied bestaande uit dennen- en loofbossen (o.a. elzenbroekbos langs stromende wateren en hakhout), gagel- en wilgenstruwelen, droge heide (o.a. Herkenbosserbaan, De Lange Luier, hellingen Kombergen), vochtige heide (o.a. Zandbergslenk), schraallanden (o.a. dotterbloem- en kleine zeggengrasland in de Crayhoweide) en vennen (o.a. Elfenmeer, Rolvennen, Vossenkop). Loodrecht op de gradiënt met grote hoogteverschillen (hoog-, midden- en laagterras) liggen de beekdalen van de snelstromende terrasbeken Roode Beek en de Boschbeek die nog een natuurlijk karakter hebben met aansluitend tot zeer kleine kwelstroompjes. De beken hebben nog een vrij natuurlijk, kronkelend verloop met stroomversnellingen en grindbanken en bronbossen.

Begrenzing

De begrenzing van het Habitatrichtlijngebied (zoals aangemeld) en het Vogelrichtlijngebied zijn op de kaart op enkele technische punten verbeterd:

- Verharde wegen en bebouwing, die reeds tekstueel waren geëxclaveerd, zijn aan de rand van het gebied zoveel mogelijk ook op de kaart buiten de begrenzing gebracht.
- De begrenzing is waar mogelijk gelegd langs topografisch herkenbare lijnen, zoals wegen, wateren, perceelscheidingen en bosranden.
- De begrenzing langs de rijksgrens is zodanig aangepast dat deze lijnen samenvallen.

Overige wijzigingen van meer dan 1 ha worden in de volgende alinea toegelicht.

De begrenzing van het Habitatrichtlijngebied (zoals aangemeld) is op drie plaatsen op de bosrand gelegd (bestaande natuur, totaal ca. 11 ha).

Natura 2000 database

Habitattypen

Code	Habitattype
H3160	Zure vennen
H4010	Vochtige heiden
H4030	Droge heiden
H7150	Pioniervegetaties met snavelbiezen
H9190	Oude eikenbossen
H91E0	Vochtige alluviale bossen

Habitatrichtlijnsoorten

Soortnr	Soort
H1096	Beekprik
H1166	Kamsalamander
H1831	Drijvende waterweegbree

Vogelrichtlijnsoorten

A224	Nachtzwaluw - b
A246	Boomleeuwerik - b

Voorstel voor het aanvullen van de database:

H7110	Actieve hoogvenen ^{1a}
H91D0	Hoogveenbossen ¹
A276	Roodborsttapuit – b ⁵

Kernopgaven

- 5.01 **Waterplanten:** Verbetering waterkwaliteit en morfodynamiek, inclusief toestroom van grondwater, t.b.v. beken en riviertjes met waterplanten (*waterranonkels*) H3260_A en soorten als drijvende waterweegbree H1831.
- 5.07 **Vochtige alluviale bossen:** Herstel kwaliteit en vergroting areaal vochtige alluviale bossen (*essen-iepenbossen*) *H91E0_B en (*beekbegeleidende bossen*) *H91E0_C en behoud leefgebied zeggekorfslak H1016.
- 6.03 **Zure vennen:** Kwaliteitsverbetering van zure vennen H3160.
- 6.04 **Veentjes:** Kwaliteitsverbetering van actieve hoogvenen (*heideveentjes*) *H7110_B in heideterreinen en bossen.
- 6.05 **Natte heiden:** Kwaliteitsverbetering en vergroting oppervlakte vochtige heiden H4010 en pioniervegetaties met snavelbiezen H7150 en actieve hoogvenen (*heideveentjes*) *H7110_B.
- 6.08 **Structuurrijke droge heiden:** Vergroting areaal stuifzandheiden met struikhei H2310, binnenlandse kraaiheibegroeiingen H2320, droge heiden H4030 en zandverstuivingen H2330 én verbeteren van de kwaliteit door vergroting van de variatie in structuur en ontwikkeling van geleidelijke overgangen met bos, mede t.b.v. vogelsoorten als duinpieper A255, korhoen A107, nachtzwaluw A224, draaihals A233 en tapuit A277.

Instandhoudingsdoelen

Algemene doelen

Behoud van de bijdrage van het Natura 2000 gebied aan de biologische diversiteit en aan de gunstige staat van instandhouding van natuurlijke habitats en soorten binnen de Europese Unie.

Behoud van de bijdrage van het Natura 2000 gebied aan de ecologische samenhang van het Natura 2000 netwerk zowel binnen Nederland als binnen de Europese Unie.

Behoud en waar nodig herstel van de ruimtelijke samenhang met de omgeving ten behoeve van de duurzame instandhouding van de in Nederland voorkomende natuurlijke habitats en soorten.

Behoud en waar nodig herstel van de natuurlijke kenmerken en van de samenhang van de ecologische structuur en functies van het gehele gebied voor alle habitattypen en soorten waarvoor instandhoudingsdoelen zijn geformuleerd.

Behoud of herstel van gebiedsspecifieke ecologische vereisten voor de duurzame instandhouding van de habitattypen en soorten waarvoor instandhoudingsdoelen zijn geformuleerd.

Habitattypen**H3160 Dystrofe natuurlijke poelen en meren**

Doel Behoud oppervlakte en verbetering kwaliteit.

Toelichting In de Meinweg komen enkele zeer fraaie voorbeelden van zure vennen voor (recent is bijvoorbeeld drijvende egelskop ontdekt). Mede hierdoor is het gebied van groot belang voor libellen. In sommige van de vennen kan de kwaliteit echter verbeterd worden.

H4010 Noord-Atlantische vochtige heide met *Erica tetralix*

Doel Behoud oppervlakte en verbetering kwaliteit vochtige heiden, *hogere zandgronden* (subtype A).

Toelichting De Meinweg levert één van de grootste bijdragen in Zuid-Nederland voor vochtige heiden, *hogere zandgronden* (subtype A). Het habitatype komt onder meer voor bij het Elfenmeer, Vossekop en in de periferie van het brongebied van de Roode Beek.

H4030 Droge Europese heide

Doel Behoud oppervlakte en verbetering kwaliteit.

Toelichting De Meinweg herbergt een grote oppervlakte aan dit habitatype droge heiden. Een deel van de heide is vergrast.

H7110 *Actief hoogveen

Doel Uitbreiding oppervlakte en verbetering kwaliteit actieve hoogvenen, *heideveentjes* (subtype B).

Toelichting Het habitatype actieve hoogvenen, *heideveentjes* (subtype B) ontwikkelt zich in het beekdal van de Roode Beek in de vorm van een doorstroomveentje (zogenaamd rheotroof veen), bestaande uit veenmosrijke begroeiingen met veel beenbreek (vandaar de naam *Nartheciumbeekje*). Deze begroeiingen vormen in ons land een bijzondere vorm van actieve hoogvenen, *heideveentjes* (subtype B). Verder is te verwachten dat het zich zal gaan ontwikkelen in vennen en natte heiden (die nu tot andere habitattypen behoren).

H7150 Slenken in veengronden met vegetatie behorend tot het *Rhynchosporion*

Doel Behoud oppervlakte en kwaliteit.

Toelichting Het habitatype pioniervegetaties met snavelbiezen komt veel voor op plagplekken die voor een groot deel weer zullen overgaan in habitatype H4010 vochtige heiden, *hogere zandgronden* (subtype A). Daarnaast komt het type ook in natuurlijke vorm voor.

H9190 Oude zuurminnende eikenbossen op zandvlakten met *Quercus robur*

Doel Uitbreiding oppervlakte en behoud kwaliteit.

Toelichting Het habitatype oude eikenbossen is in het gebied aanwezig in de vorm van strubbebos. De kwaliteit is goed, wat bijvoorbeeld blijkt uit het gezamenlijk voorkomen van zomer- en wintereik. In het gebied ligt een groot areaal naaldbos, hier is op termijn uitbreiding van het habitatype H9190 oude eikenbossen mogelijk.

H91D0 *Veenbossen

Doel Behoud oppervlakte en verbetering kwaliteit.

Toelichting Hoogveenbossen komen voor in het brongebied van de Rode Beek. De kwaliteit kan hier worden verbeterd.

H91E0 *Bossen op alluviale grond met *Alnus glutinosa* en *Fraxinus excelsior* (*Alno-Padion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*)

Doel Behoud oppervlakte en verbetering kwaliteit vochtige alluviale bossen, *beekbegeleidende bossen* (subtype C).

Toelichting Het habitatype vochtige alluviale bossen, *beekbegeleidende bossen*, (subtype C) komt voor langs beide beeklopen die het gebied begrenzen. De kwaliteit kan verbeterd worden.

Soorten**H1096****Beekprik**

Doel Behoud verspreiding, omvang en kwaliteit leefgebied voor behoud populatie.
 Toelichting De populatie beekprik is bekend uit de Roode Beek en Boschbeek. Het betreft één van de weinige populaties in Midden-Limburg en één van de weinige populaties in ons land.

H1166**Kamsalamander**

Doel Uitbreiding verspreiding, omvang en verbetering kwaliteit leefgebied voor uitbreiding populatie.
 Toelichting Het betreft vanouds een belangrijk gebied in Limburg. De kamsalamander komt in het gebied op meerdere locaties voor, plaatselijk in hoge aantallen, maar niet homogeen verspreid. Om verder isolement van deze deelpopulaties te voorkomen is de onderlinge verbinding erg belangrijk. Verbetering kwaliteit leefgebied omvat tevens verbetering van de verbinding tussen deelpopulaties onderling.

H1831**Drijvende waterweegbree**

Doel Behoud omvang en kwaliteit biotoop voor behoud populatie.
 Toelichting De drijvende waterweegbree komt alleen voor bij graslanden in de buurt van station Vlodrop. Het is onbekend of het een duurzame populatie betreft.

Broedvogels**A224****Nachtzwaluw**

Doel Behoud omvang en kwaliteit leefgebied met een draagkracht voor een populatie van ten minste 25 paren.
 Toelichting Van oudsher is de nachtzwaluw een algemene broedvogel van heideterreinen in de Meinweg. Jaarlijks komen circa 20 paren tot broeden met als recent maximum 29 paren in 2002 (gemiddeld van 1999-2003 kwamen 25 paren voor). De soort verkeert landelijk in een matig ongunstige staat van instandhouding. Het gebied levert onvoldoende draagkracht voor een sleutelpopulatie, maar draagt wel bij aan de draagkracht in de regio oostelijke Limburgse Maasoever ten behoeve van een regionale sleutelpopulatie.

A246**Boomleeuwerik**

Doel Behoud omvang en kwaliteit leefgebied met een draagkracht voor een populatie van ten minste 30 paren.
 Toelichting Van oudsher is de boomleeuwerik een broedvogel van heidevelden. Maximaal werden 54 paren geteld in 1994. Inventarisatiegegevens zijn echter schaars. Recentelijk lijkt de stand enigszins te zijn afgenomen met een aantal van 25 paren in 1999 als meest recente gegeven. Gezien de landelijk gunstige staat van instandhouding is behoud voldoende. Het gebied levert onvoldoende draagkracht voor een sleutelpopulatie, maar sluit aan op de sleutelpopulatie van de Maasduinen.

A276**Roodborsttapuit**

Doel Behoud omvang en kwaliteit leefgebied met een draagkracht voor een populatie van ten minste 20 paren.
 Toelichting Van oudsher is de roodborsttapuit een gewone broedvogel. In de periode 1999-2003 werden gemiddeld per jaar circa 20 paren geteld. Hoewel een sluitende tijdsreeks ontbreekt, lijken de aantallen stabiel. Gezien de landelijk gunstige staat van instandhouding is behoud voldoende. Het gebied levert onvoldoende draagkracht voor een sleutelpopulatie, maar draagt wel bij aan de draagkracht in de regio Midden-Limburg ten behoeve van een regionale sleutelpopulatie.

Synopsis

<i>Habitattypen</i>	<i>Staat van instandhouding</i>	<i>Relatieve bijdrage</i>	<i>Doelstelling oppervlakte</i>	<i>Doelstelling kwaliteit</i>
H3160 Zure vennen	-	+	=	>
H4010_A Vochtige heiden (<i>hogere zandgronden</i>)	-	+	=	>
H4030 Droge heiden	--	+	=	>
H7110_B Actieve hoogvenen (<i>heideveentjes</i>)	--	+	>	>
H7150 Pioniervegetaties met snavelbiezen	-	+	=	=
H9190 Oude eikenbossen	-	+	>	=
H91D0 Hoogveenbossen	-	+	=	>
H91E0_C Vochtige alluviale bossen (<i>beekbegeleidende bossen</i>)	-	+	=	>

<i>Soorten</i>	<i>Staat van instandhouding</i>	<i>Relatieve bijdrage</i>	<i>Doelstelling leefgebied</i>	<i>Doelstelling populatie</i>
H1096 Beekprik	--	++	=	=
H1166 Kamsalamander	-	+	>	>
H1831 Drijvende waterweegbree	-	-	=	=

<i>Broedvogelsoorten</i>	<i>Staat van instandhouding</i>	<i>Relatieve bijdrage</i>	<i>Doelstelling leefgebied</i>	<i>Doelstelling populatie</i>
A224 Nachtzwaluw	-	+	=	=
A246 Boomleeuwerik	+	-	=	=
A276 Roodborsttapuit	+	-	=	=

^{1a} Herstel van een technische fout in database 2004.

¹ Op basis van recente informatie blijkt het habitattype thans voor te komen binnen de (huidige) begrenzing van het Natura 2000 gebied.

⁵ Aantal thans hoger dan 1% van Nederlandse broedpopulatie of bijdrage van gebied noodzakelijk t.b.v. sleutelpopulatie.